

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Vanhusneuvosto 09.12.2025 § 66

Valmistelija	hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441
Selostus asiasta	Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2024, 7 § määrittelee hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (Hy-Te-Tu) edistämisessä. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaitensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin sekä raportoitava niihin kohdennetuista toimenpiteistä ja tilannekuvasta aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus (laaja tilannekuva) ja -suunnitelma sekä neuvoteltava niistä kumppaneiden kanssa. Tästä kertomus- ja suunnitelman valmistelutyöstä vastaa hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualue. Edellisen valtuustokauden lopulla (3/2025) laadittiin laaja hyvinvointikertomus, joka toimii samalla myös nykyisen valtuustokauden 2026-2029 alueellisen hyvinvointisuunnitelmatyön pohjana. Kertomuksessa on nostettu esille Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määritteliä vähimmäistietoindikaattoreita sekä kertomukseen on kytketty myös kuntakohtaiset kuntakortit sisältäen hyvinvointialueen ja kuntien yhteisiä indikaattoreita tilannekuvan muodostamiseksi. Tämän kertomustyön pohjalta tälle valtuustokaudelle päivitetään alueellinen hyvinvointisuunnitelma, jossa määritellään keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvointialueelle sekä kuntien kanssa tehtävälle yhteistyölle. Suunnitelmatyön valmistelu aloitettiin keväällä heti laajan kertomustyön hyväksymisen jälkeen yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden-, ikääntyneiden-, työikäisten-, vammais- sekä terveydenhuollon palvelujohtajien, rakenteellisen sosiaalityön työryhmän ja verkoston, kuntien viranhaltijoiden ja hyte-koordinaattoreiden, HyTe-ohjausryhmän, sekä järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Lisäksi asukasraadista on saatu eri painopisteisiin asukasnäkökulmaa. Valmistelussa varmistetaan kytkös hyvinvointialueen strategiaan ja palvelustrategiaan, erityisesti ehkäisevän työn näkökulmasta. Tavoitteiden valmistelussa huomioidaan hyte-kertoimen osatavoitteet, talousarvion osatavoitteet, yhdyspintayhteistyön osatavoitteet, terveyseroihin kohdentuvat osatavoitteet sekä sisäiseen integraatioon kohdennetut osatavoitteet. Hyvinvointialueen on neuvoteltava vuosittain kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja palveluntuottajien kanssa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä, seurannasta, toimintamalleista ja tiedonkulusta. Vuoden 2025 neuvotteluissa on määritelty yhteistä tavoitteen asetantaa palvelujen ja kuntien toimijoiden kesken. Tavoite neuvotteluissa on, että sovimme yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kirjaamisesta strategisiin suunnitelmiin sekä hyvinvointialueella että kunnissa. Samalla valmistellaan kevään 2026 neuvotteluja, joissa keskeistä on sopia tavoitteita edistävästä yhteistyöstä ja niihin kytkettävistä toimenpiteistä erityisesti yhdyspintayhteistyön osatavoitteiden osalta.

Keskeisenä yhteistyön tavoitteena on HYTE-kertoimen maksimointi sekä ehkäisevän työn painopisteen näkyväksi tekeminen. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman on määrä valmistua päätöksentekoon keväällä 2026

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi laaditaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun edetessä pidemmälle.

Toimivalta

Hallintosääntö 28 §
Toimintasääntö 2 §

Asian kokouks käsittely:

Vanhusneuvosto kävi aktiivisen keskustelun liittyen ikääntyneiden palveluihin ja osallistumiseen/osallistamiseen. Esille nousi huoli niistä ikääntyvistä, jotka eivät jostain syystä osallistu esim. ikääntyville suunnattuun toimintaan tai liiku kodin ulkopuolella. Vanhusneuvosto toivoo alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa panostettavan ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisyyn.

Vanhusneuvosto koki hyvänä asiana suunnitelman konkreettisuuden sekä valitut painopisteet.

Tuomo Virolainen liittyi kokoukseen klo 10:11 ja Aino Arponen klo 10:24 § 66 käsittelyn aikana.

Esittelijä	Palvelujohtaja, hyvinvointi ja kumppanuudet Peränen Nina
Päätösehdotus	Vanhusneuvosto kuulee alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksen esittelyn.
Päätös	Vanhusneuvosto kuuli alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksen esittelyn.
	Susanna Mutanen poistui kokouksesta klo 11:20 § 66 päätöksen jälkeen.

Nuorisovaltuusto 28.01.2026
1768/00.01.01.01/2025

Valmistelija hyvinvointipäällikkö Susanna Mutanen, p. 050 316 3441

Selostus asiasta

Yleistä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2024, 7 § määrittelee hyvinvointialueen tehtävät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (Hy-Te-Tu) edistämisessä. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin sekä raportoitava niihin kohdennetuista toimenpiteistä ja tilannekuvasta aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain laaja hyvinvointikertomus (laaja tilannekuva) ja -suunnitelma sekä neuvoteltava niistä kumppaneiden kanssa. Tästä

kertomus- ja suunnitelman valmistelutyöstä vastaa hyvinvointi ja kumppanuudet palvelualue.

Edellisen valtuustokauden lopulla (3/2025) laadittiin laaja hyvinvointikertomus, joka toimii samalla myös nykyisen valtuustokauden 2026-2029 alueellisen hyvinvointisuunnitelmatyön pohjana. Kertomuksessa on nostettu esille Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määritteliä vähimmäistietoindikaattoreita sekä kertomukseen on kytketty myös kuntakohtaiset kuntakortit sisältäen hyvinvointialueen ja kuntien yhteisiä indikaattoreita tilannekuvan muodostamiseksi.

Tämän kertomustyön pohjalta tälle valtuustokaudelle päivitetään alueellinen hyvinvointisuunnitelma, jossa määritellään keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvointialueelle sekä kuntien kanssa tehtävälle yhteistyölle. Suunnitelmatyön valmistelu aloitettiin keväällä heti laajan kertomustyön hyväksymisen jälkeen yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden-, ikääntyneiden-, työikäisten-, vammais- sekä terveydenhuollon palvelujohtajien, rakenteellisen sosiaalityön työryhmän ja verkoston, kuntien viranhaltijoiden ja hyte-koordinaattoreiden, HyTe-ohjausryhmän, sekä järjestöjen ja seurakuntien kanssa. Lisäksi asukasraadista on saatu eri painopisteisiin asukasnäkökulmaa.

Valmistelussa varmistetaan kytkös hyvinvointialueen strategiaan ja palvelustrategiaan, erityisesti ehkäisevän työn näkökulmasta. Tavoitteiden valmistelussa huomioidaan hyte-kertoimen osatavoitteet, talousarvion osatavoitteet, yhdyspintayhteistyön osatavoitteet, terveyseroihin kohdentuvat osatavoitteet sekä sisäiseen integraatioon kohdennetut osatavoitteet.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vuosittain kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja palveluntuottajien kanssa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä, seurannasta, toimintamalleista ja tiedonkulusta. Vuoden 2025 neuvotteluissa on määritelty yhteistä tavoitteen asetantaa palvelujen ja kuntien toimijoiden kesken. Tavoite neuvotteluissa on, että sovimme yhteisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kirjaamisesta strategisiin suunnitelmiin sekä hyvinvointialueella että kunnissa. Samalla valmistellaan kevään 2026 neuvotteluja, joissa keskeistä on sopia tavoitteita edistävästä yhteistyöstä ja niihin kytkettävistä toimenpiteistä erityisesti yhdyspintayhteistyön osatavoitteiden osalta. Keskeisenä yhteistyön tavoitteena on HYTE-kertoimen maksimointi sekä ehkäisevän työn painopisteen näkyväksi tekeminen. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman on määrä valmistua päätöksentekoon keväällä 2026.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi laaditaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun edetessä pidemmälle.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §
Toimintasääntö 2 §

Esittelijä

Järjestämispäällikkö Virtanen Jarna

Päätösehdotus

Nuorisovaltuusto kuulee alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnoksen esittelyn ja evästää tarvittaessa valmistelijaa.

Päätös